

Secretaria i Seu:
Universitat de Vic-Universitat Central de
Catalunya / Societat Verdaguer
C. de la Laura, 13 / 08500 Vic
Tel.: 93 886 12 22
societat.verdaguer@uvic.cat
www.societatverdaguer.cat

XII COL·LOQUI
INTERNACIONAL
VERDAGUER

Guimerà, Verdaguer. Institució i internacionalització de la literatura catalana

Organitzen:

càtedra
verdaguer
D'ESTUDIS LITERARIS
DE LA UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL DE CATALUNYA

El Vendrell, Vic, Folgueroles
14, 15 i 16 de novembre de 2024

Amb el suport i la col·laboració de:

3a circular

Estudiïs lo moviment de les llengües en lo que va de sigle, no sols d'aquelles que obeeixen, com la nostra, sinó d'aquelles que manen; tinga's en compte les desavantatges que ens rodegen i diga's si n'hi ha una altra que haja fet tant camí en tan curt espai de temps (À. Guimerà, Memòria del Sr. Secretari dels Jocs Florals de Barcelona de 1878)

La cadència triennial dels col·loquis de la Societat Verdaguer fa coincidir, el 2024, el XII Col·loqui Internacional Verdaguer amb la commemoració del centenari del traspàs d'Àngel Guimerà. L'avinentesa, doncs, propicia que la nostra vinent trobada acadèmica quedi articulada a l'entorn d'aquests dos coetanis. Més específicament, proposem de fer atenció a la seva condició d'agents decisius de la configuració de l'espai literari català contemporani: de la seva mateixa institució com a tal (en el curs d'una complexa convivència de les lògiques simbòliques de la Renaixença amb les del mercat literari) i de la seva projecció internacional (amb l'episodi categòric de la candidatura de Guimerà al Nobel).

Seccions:

1. La renovació de la cultura del renaixencisme
2. La internacionalització de la literatura catalana
3. Guimerà, Verdaguer: apropiacions, retroactivitats, presències

---

La durada de l'exposició oral de les **comunicacions** serà de 15 minuts. El text de la comunicació, per ser considerat per a la publicació posterior a l'*Anuari Verdaguer. Revista d'estudis literaris del segle XIX*, s'ha d'enviar com a màxim el dia 30 de novembre de 2024, no podrà sobrepassar les 15 pàgines de 2.100 caràcters amb espais i només s'acceptaran les que s'ajustin a les normes de l'*Anuari*. El comitè organitzador es reserva la decisió última de publicació de les contribucions.

Comitè organitzador:

Ramon Bacardit (SV), Jordina Boix (FJV), Núria Camps (UVic-UCC), Roger Canadell (UOC), Daniel Casals (SCLL/UAB), Enric Ciurans (UB), Francesc Cortès (UAB), Enric Gallén (UPF), Neus Oliveras (SV), Teresa-M. Sala (UB), Biel Sansano (UA), Àngels Santacana (Aj. del Vendrell), Joan Santanach (UB), Magí Sunyer (URV), M. Àngels Verdaguer (UVic-UCC)

Comitè científic:

Carme Bernal (UVic-UCC), Francesc Codina (UVic-UCC), Josep M. Domingo (UB), Roger Friedlein (Ruhr-Universität Bochum), Mònica Güell (Université Paris-Sorbonne), Manuel Jorba (UAB), Ramon Pinyol (UVic-UCC/IEC), Damià Pons (UIB), Patrizio Rigobon (Università Ca' Foscari Venezia), Rafael Roca (UV), Anna Sawicka (Uniwersytet Jagielloński w Krakowie), Margalida Tomàs (SV), Pilar Vélez (RABLB)

INSCRIPCIÓ

Amb comunicació: 100 € – certificat de participació.

Sense comunicació: 60 € (40 € per a membres de la Societat Verdaguer, d'Amics de Verdaguer de Folgueroles i de la Societat Catalana de Llengua i Literatura i 25 € per a estudiants) –certificat d'assistència.

Sense certificat: 15 €

Matrícula en línia: fins a l'11 de novembre de 2024

<https://forms.creacongresos.com/xii-col-loqui-internacional-verdaguer/>

Allotjament (Cal fer reserva directament)

SEMINARI ALLOTJAMENTS

Ronda Francesc Camprodon, 2. 08500 Vic. 938861555

HOTEL ESTACIÓ DEL NORD

Plaça Estació. 08500 Vic. 935166292

HOTEL CAN PAMPLONA

Eix Onze de setembre, 10. 08500 Vic. 938833112

UP ROOMS VIC

Passatge Can Mastrot s/n. 08500 Vic. 938892551

HOTEL BALMES

C/ Francesc Pla el Vigatà. 08500 Vic. 938891272

ALBERG CANONGE COLLELL

Avinguda Olímpia, 4. 08500 Vic. 934838402

Dijous, 14 de novembre

Auditori del Tívoli (Plaça del Tívoli, 3, 7, El Vendrell)

11:00 - Recepció

11:30 - Inauguració

Parlaments inaugurals

Conferència

Sharon G. Feldman (University of Richmond), Del Bowery a Broadway a la pantalla gran: Bertha Kalich i *Terra baixa* als Estats Units

Sala polivalent de la Biblioteca Terra Baixa

13:00 - Inauguració i visita guiada a l'exposició

de l'Institut del Teatre «Volta al món d'Àngel Guimerà», comissariada per Enric Gallén i Martí Romaní.

A la mateixa biblioteca, es pot veure l'exposició comissariada per Ramon Bacardit, *Àngel Guimerà. Matar el llop* (des del 4 de novembre)

Dinar lliure

Auditori del Tívoli

16:00 - Ponència

Roger Canadell (UOC). Els *cantares* com a factor de renovació en la poesia catalana del XIX: Clavé, Guimerà, Verdaguer

17:00 - Comunicacions

- Giovanni C. Cattini (UB). Com i per què es fabrica un «sant cultural»: l'homenatge popular a Àngel Guimerà de 1909
- Antoni Nadal i Soler (Illes). La recepció del teatre de Guimerà a les Balears durant el franquisme
- Enric Gallén (UPF). Guimerà 1974. Història de la recepció del cinquantè aniversari de la mort

18:15 - Presentació de l'obra de Josep Artís i Balaguer,

Tres segles de teatre barceloní (El «Principal» a través dels anys), editat per les Publicacions de la Universitat d'Alacant, 2024, a cura d'Enric Gallén i de Gabriel Sansano, curador de l'edició

Pausa

19:00 - Cantem Guimerà. Un viatge musical per l'obra d'Àngel Guimerà

Amb el tenor líric JORDI CORTADA

JOSEP BUFORN, piano

Direcció escènica: JORDI LARA

Bubulina Lletra i Escena

Divendres, 15 de novembre

Sala Segimon Serrallonga de la Universitat de Vic (Masia Torre dels Frares, C. Perot Rocaguinarda, 17)

9:30 - Recepció

Masia Torre dels Frares, UVic

10:00-11:45 Comunicacions

Aula 1: M101

- Laia Bertran Genovès (URV). «Si no soc ningú, jo, ningú.» Una lectura de *Terra baixa*, d'Àngel Guimerà des de la perspectiva de gènere
- Martí Romaní Picas (SV). Guimerà a la pantalla: un estat de la qüestió
- Gemma Bartolí Masons (UdG - ILCC). El projecte líric de *Mar i cel*: d'Isaac Albéniz a Dagoll Dagom
- M. Roser Trilla i Prujà (SV). Àngel Guimerà i Jaume Cabré: una relació a través del temps
- Núria Aragonès i Enric Ciurans (UB). Galeria Àngel Guimerà. Deu imatges en el seu context

Aula 2: M201

- Manuel Llanas (UVic). Verdaguer i Guimerà vistos per Gaziel a *La Vanguardia*. Dos articles oblidats
- Josep Camps Arbós (UOC) i Francesc Foguet i Boreu (UAB). *L'aplec* (1952), d'Ambrosi Carrion. Estudi i edició
- Enric Falguera Garcia (Universitat de Lleida). Verdaguer: garant de la supervivència de la poesia catalana pública durant els anys quaranta i cinquanta del segle xx
- Antoni Font Mir (UAB). Verdaguer, ombres i maduixes, una confrontació artística i escènica

Aula 3: Sala Segimon Serrallonga

- Francesc Bernat i Baltrons (UB). Alfred Morel-Fatio i la internacionalització de la llengua i la literatura catalanes
- Michal Brabec (Universitat Masaryk). La importància de les traduccions de l'obra de Jacint Verdaguer i Àngel Guimerà per als inicis de la recepció txeca de les lletres catalanes
- Dan Nosell (Universitat d'Uppsala). *Maria Rosa* als teatres de Suècia (1904)
- David George (Swansea University). Traductors i actors: Guimerà als escenaris britànics i irlandesos, 1900-1930
- Miquel Cabal Guarro (UB). *Terra baixa* a Rússia
- Núria Camps, Irene Solanich i M. Àngels Verdaguer (UVic-UCC). Justí Pepratx i traduccions inèdites de Guimerà al francès

11:45-12:15 - Pausa

12:30-13:30 - Conferència plenària

Francesc Cortès (Universitat Autònoma de Barcelona), *Des del colisseu fins al teatre de varietés: la construcció de la identitat musical des de les obres d'Àngel Guimerà i Jacint Verdaguer*

Dinar lliure

15:30 - Ponència

• Patrizio Rigobon (Universitat Ca' Foscari de Venècia), *La fortuna de Mar i cel en italià*

Masia Torre dels Frares, UVic

16:30-18:00 - Comunicacions

Aula 1: M101

- Carles Cabrera i Villalonga (UIB). L'imaginari medieval a 'Canigó' de Jacint Verdaguer i el teatre d'Àngel Guimerà
- Isabella Müller-Turek (Ruhr-Universität Bochum). L'amor impossible com a motiu recurrent a *Canigó* de Verdaguer i *Mar i cel* de Guimerà
- Moisès Selfa Sastre i Enric Falguera Garcia (UdL). *Canigó* de Jacint Verdaguer: presència i continuïtat en la literatura infantil i juvenil del segle XX i XXI
- Joan Santanach Suñol (UB). Tradició i renovació literàries en *Canigó*

Aula 2: M201

- Jaume Coll Mariné (Universitat de Vic - Universitat Pompeu Fabra - Universitat de Girona). El *Càntic dels càntics* de Verdaguer entre les traduccions del Càntic del XIX i les de principis del XX. Algunes estratègies i recepcions
- Macarena Dengra i Rosselló. Flaubert i Verdaguer a Palestina
- Francesc Torres i Marí (UIB, AFIB). Verdaguer i Vallès. Dues visions de París
- Noemí Montetes-Mairal y Laburta (UB). Benito Pérez Galdós i Jacint Verdaguer, entre l'amistat i l'admiració

Aula 3: Sala Segimon Serrallonga

- Maria Moreno i Domènech (UB). La figura del joglar en l'obra d'Àngel Guimerà: un revulsiu sincrètic
- Rut Nolla Bertran (URV). Blanca, Blanqueta o Blancaflor? Vellesa i identitat a *La reina vella* (1908), d'Àngel Guimerà
- Clàudia Costa Cantos (UdG). Àngel Guimerà i els certàmens literaris a la Catalunya del XIX
- Rafael Roca (UV / IIFV / IEC). Les relacions entre Teodor Llorente i Àngel Guimerà

Sala Segimon Serrallonga de la Universitat de Vic

18:15 - Presentació de novetats

- Nou volum *Prosa dispersa. Articles periodístics*, a cura de Manuel Llanas (OCEC)
- Reedició de *Dos màrtirs de ma pàtria, o siga Lluçà i Marcià*, a cura de Ricard Torrents (OCEC)
- *Ramon Corbella i Llobet (1850-1924) i Vallfogona de Riucorb: encarint un gran amor*, Domènec Corbella, coord. (Cossetània, 2024)

Paranimf de la Universitat de Vic

Edifici Casa Convalescència (C. Dr. Junyent, 1)

19:30 - Jacint Sebastian Verdaguer Bach:

un espectacle-concert a partir de l'obra de Jacint Verdaguer amb música de J. S. Bach, amb l'actor CARLES PEDRAGOSA i l'organista

JOAN SEGUÍ

Direcció musical JORDI DOMÈNECH

Tria de textos PEP PARÉ

Dramatúrgia i direcció escènica ROGER VILA

Espai escènic i il·luminació JUDIT COLOMER

Producció: Fundació Jacint Verdaguer

Dissabte, 16 de novembre

Centre Cultural de Folgueroles. Sala Mirador (C. Nou, 15)

10:00 - Comunicacions

- Jordi Ginebra Serrabou (URV). La institucionalització de la llengua de Verdaguer: impacte en els diccionaris catalans dels segles XIX i XX
- Josep M. Domingo (UB). De límits. Guimerà i Verdaguer en 1877

10:45 - Pausa

11:15 - Ponència

- Ramon Bacardit (Societat Verdaguer), *Tragèdia, història i decadència en la producció inicial d'Àngel Guimerà*. Gal·la Plàcidia i Judit de Welp

12:00 - Acte de lliurament del IV Premi Verdaguer de Recerca

12:30 - Clausura

- Ramon Pinyol (Universitat de Vic / Institut d'Estudis Catalans), *La llarga aventura dels drets d'autor de Verdaguer*

Parlaments de cloenda

Al Centre Cultural de Folgueroles, es pot veure l'exposició comissariada per Ramon Bacardit, *Àngel Guimerà. Matar el llop* (del 21 d'octubre a l'11 de novembre).